

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/2241. számú
törvényjavaslat**

a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról

**Előadó: Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és
igazságügyi miniszter**

Budapest, 2011. február

2011. évi törvény
a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosításáról

1. § A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 17. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[A közszolgálati jogviszonyt felmentéssel meg kell szüntetni, ha]

„g) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2a) bekezdésben foglalt feltételekkel a felmentési idő leteltekor rendelkező köztisztviselő kérelmezi.”

2. § A Ktv. 19/A. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„19/A. § (1) A 17. § (2) bekezdés d) pontja, valamint a 19. § (8) bekezdés b) pontja alkalmazása szempontjából a köztisztviselő nyugdíjasnak minősül, ha

a) a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) szerinti öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik (öregségi nyugdíjra való jogosultság),

b) az a) pontban említett korhatár betöltése előtt öregségi nyugdíjban, vagy

c) korekedvezményes öregségi nyugdíjban, vagy

d) előrehozott (csökkentett összegű előrehozott) öregségi nyugdíjban, vagy

e) a Tny. 18. § (2a) bekezdés szerinti nyugdíjban, vagy

f) szolgálati nyugdíjban, vagy

g) korengedményes nyugdíjban, vagy

h) más, az öregségi nyugdíjjal egy tekintet alá eső nyugellátásban, vagy

i) rokkantsági (baleseti rokkantsági) nyugdíjban részesül, illetve

j) a 17. § (2) bekezdés f) vagy (9) bekezdése alapján, vagy

k) a 17. § (2) bekezdés g) pontja alapján felmentését kéri.

(2) A köztisztviselő akkor részesül az (1) bekezdés b)–i) pontokban felsorolt nyugellátásban, amikor a nyugellátást kérelmére megállapították.

(3) A köztisztviselő köteles tájékoztatni a munkáltatót, ha az (1) bekezdés hatálya alá esik.

(4) A 17. § (2) bekezdés d) pontja alkalmazása szempontjából a köztisztviselő öregségi nyugdíjra az (1) bekezdés a)–c) pontokban szabályozott esetben jogosult.”

3. § (1) A Ktv. 25. §-a a következő (3)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A köztisztviselőnek fogalmazó besorolásához egy éven belül, előadó besorolásához két éven belül kell közigazgatási alapvizsgát tennie. Közigazgatási alapvizsgát – ha jogszabály előírja – nem közszolgálati jogviszonyban álló is tehet.

(4) A közigazgatási alapvizsga letételére előírt határidőbe nem számít be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, a keresőképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.

(5) Ha a gyakornok a közigazgatási alapvizsgát a (3) bekezdésben előírt határidőt követő hat hónapon belül nem teszi le, közszolgálati jogviszonya megszűnik.

(6) A Kormány rendeletben állapítja meg a közigazgatási alapvizsga alóli mentesítés eseteit.”

(2) A Ktv. 25. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Közigazgatási szakvizsgát az az I. besorolási osztályba sorolt köztisztviselő tehet, aki közigazgatási alapvizsgát tett vagy az alól mentesült és közigazgatási szervnél szerzett legalább kétéves gyakorlattal rendelkezik. A jegyző, főjegyző és a vezetői megbízással, kinevezéssel rendelkező köztisztviselő közigazgatási szervnél szerzett gyakorlat nélkül is tehet közigazgatási szakvizsgát.”

(3) A Ktv. 25. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) Közigazgatási szakvizsgát – ha jogszabály előírja – nem közszolgálati jogviszonyban álló is tehet, feltéve, ha közigazgatási alapvizsgát tett vagy az alól mentesült.”

(4) A Ktv. 25. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Az OKV elnöke különösen indokolt esetben engedélyezheti a közigazgatási szakvizsga teljesítését közigazgatási szervnél szerzett kétéves gyakorlat hiányában is.”

4. § A Ktv. 29. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az (1) bekezdés szerint kinevezett, áthelyezett köztisztviselő a közigazgatási alapvizsgát a 25. § (3) bekezdésében meghatározott idő alatt köteles teljesíteni; ha e kötelezettségének nem tesz eleget, közszolgálati jogviszonya megszűnik.”

5. § A Ktv. 49/E. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Arra a köztisztviselőre, akinek a 17. § (2) bekezdés *f)* vagy *g)* pontja alapján szűnik meg a jogviszonya, nem alkalmazható az (5) bekezdés.”

6. § A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Ktjv.) 8. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A kormánytisztviselői jogviszonyt felmentéssel meg kell szüntetni, ha a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2a) bekezdésben foglalt feltételekkel a felmentési idő leteltekor rendelkező kormánytisztviselő kérelmezi.”

7. § A Ktjv. 12. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az (1) bekezdés szerinti vezetői munkakört betöltő kormánytisztviselőre a Ktv. 23–29. §-a nem alkalmazható, ide nem értve a közigazgatási alap- és szakvizsgára vonatkozó rendelkezéseket [25. § (3)–(6), (8)–(10), (12) bekezdés, 29. § (2) és (3) bekezdés].”

8. § A Ktjv. 18. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A fővárosi és megyei kormányhivatal esetében a Ktv. 43. § (4) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szakigazgatási szerv kormánytisztviselője tekintetében az

alapilletmény-eltérítésre a szakigazgatási szerv vezetője tesz javaslatot. A szakigazgatási szerv vezetőjének javaslata alapján az alapilletmény-eltérítésről a kormány megbízott dönt.”

9. § A Ktjv. 23. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Arra a kormánytisztviselőre, akinek a 8. § (2) vagy (3) bekezdés alapján szűnik meg a jogviszonya, nem alkalmazható az (5) bekezdés.”

10. § A Ktjv. 58. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg az eredeti § megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az ügykezelő kormánytisztviselői jogviszonyában a Ktv. ügykezelői alapvizsgára, valamint a Ktv. ügykezelők szabadságára vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

11. § A prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény 4. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

[A 3. § (1) bekezdés d) pontja szerinti határozott időre szóló foglalkoztatásra irányuló jogviszony nem szüntethető meg felmentéssel a 3. § (1) bekezdés c) pontjában szereplő okból. A foglalkoztatásra irányuló jogviszonyra vonatkozó jogszabályokban foglaltakon túl a jogviszony megszűnik továbbá]

„c) a programban részt vevő a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 18. § (2a) bekezdésben foglalt jogosultsága feltételeinek megszerzésével.”

12. § A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 13. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Igazgatói munkakörbe az nevezhető ki, aki felsőfokú igazgatásszervezői, okleveles jogász képesítéssel vagy okleveles közigazgatási menedzser, illetve egyetemi vagy főiskolai szintű közgazdász szakképesítéssel, valamint jogi vagy közigazgatási szakvizsgával és legalább 5 év közigazgatási szakmai gyakorlattal rendelkezik.”

13. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A törvény 3. § (1)–(3) bekezdése, 4. §-a, 7. §-a, 14. § (3) bekezdése, 15. § (2) bekezdése és a 16. §-a 2011. szeptember 1-jén lép hatályba.

14. § (1) A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 14. § (1) bekezdésében a „negyven munkanap” szövegrész helyébe „húsz munkanap” szöveg lép.

(2) A Ktjv. 10. § (1) bekezdésében a „19/A. § (1) bekezdésének i) pontja” szövegrész helyébe a „19/A. § (1) bekezdésének j) pontja” szöveg lép.

(3) A Ktv. 80. § (1) bekezdés a) pontjában a „közigazgatási alap- és szakvizsgára, az ügykezelői alapvizsgára” szövegrész helyébe a „közigazgatási alap- és szakvizsgára, az ügykezelői alapvizsgára, valamint az alapvizsgák alóli mentesítésre” szöveg lép.

15. § (1) Hatályát veszti a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény 107. § (4) bekezdése.

(2) Hatályát veszti a Ktv.

a) 1. § (4) bekezdésében a „, közizgatási versenyvizsgán” szövegrész,

b) 10/C. §-a,

c) 33. § (4) bekezdés utolsó mondatában a „díja, valamint a vizsga letételéhez szükséges és jogszabály által meghatározott felkészítő tanfolyam” szövegrész,

d) 80. § (1) bekezdés j) pontja.

16. § (1) Az, akinek a közszolgálati jogviszonya, kormánytisztviselői jogviszonya 2011. szeptember 1-jét megelőzően és a közigazgatási versenyvizsga kötelezettség megszűnését követően keletkezett, közigazgatási alapvizsgát köteles tenni 2012. szeptember 1-jéig, kivéve, ha ezen időpontig az alapvizsga alól jogszabály alapján mentesül. Az alapvizsga költségeit a munkáltató viseli. Ha ezen kötelezettségét ez idő alatt nem teljesíti, vagy az alól nem mentesül, közszolgálati jogviszonya megszűnik. A közigazgatási alapvizsga letételére előírt határidőbe nem számít be a 30 napot meghaladó fizetés nélküli szabadság, valamint a keresőképtelenség, továbbá a 30 napot meghaladó hivatalos kiküldetés időtartama.

(2) Annak a köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek, aki az (1) bekezdésben említett időszak alatt közigazgatási szakvizsgát tett, nem kell közigazgatási alapvizsgát tennie.

(3) A sikeres közigazgatási versenyvizsgával rendelkező köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek közigazgatási alapvizsgát nem kell tennie.

(4) Az a köztisztviselő, kormánytisztviselő, aki a kinevezését az (1) bekezdésben meghatározott időtartam alatt kapta, a kinevezésében a közigazgatási szakvizsga teljesítésére megállapított határidő egy évvel meghosszabbodik.

(5) A 2011. szeptember 1-jét megelőzően tett közigazgatási alapvizsgát a 2011. szeptember 1-jét követően tett közigazgatási alapvizsgának megfelelő vizsgának kell tekinteni.

17. § A Ktv. 43. § (4) bekezdésében meghatározott határidőtől eltérően, 2011. évben a fővárosi, megyei kormányhivatalok esetében a kormány megbízott, valamint a Nemzeti Államigazgatási Központ esetében a Nemzeti Államigazgatási Központ vezetője az alapilletmény eltérítéséről április 30-ig dönt.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvénymódosítás visszaállítja a közigazgatási alapvizsgát, amely a pályán maradás feltétele lesz. Ennek értelmében a kinevezést követően a felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők esetében 1, a középiskolai végzettségük esetében 2 éven belül kell a vizsgát teljesíteni. Ellenkező esetben a jogviszony a törvény erejénél fogva megszűnik. A vizsga alóli mentesítés eseteit a Kormány rendeletben határozza meg. A rendelkezés értelmében közigazgatási alapvizsgát kell tennie annak is, aki a közigazgatási versenyvizsga kötelezettség megszűnését követően kapott kinevezést.

Továbbá a törvénymódosítás rövidebb időtartamban határozza meg a politikai vezetők esetében a szabadság időtartamát.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-2. § és 5. §-hoz, valamint a 6. §, 9. § és 11. §-hoz

E rendelkezések a 40 éves jogosultsági idővel rendelkező nők nyugdíjba vonulásával összefüggő módosításokat tartalmaznak, figyelemmel a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény 2011. január 1-jével hatályba lépett szabályaira.

A 3-4. §-hoz

A közigazgatási alapvizsga visszaemelését tartalmazza a rendelkezés. A „benmaradási” feltételként funkcionáló alapvizsga jogalkotói célja az volt, hogy az eltérő szakirányú alapképzettséggel rendelkező köztisztviselők egységesen rendelkezzenek a feladatellátáshoz szükséges alapvető igazgatási és jogi ismeretekkel. Az alapvizsga többszöri sikertelen teljesítésének jogkövetkezményeként az érintett közszolgálati jogviszonya a törvény erejénél fogva megszűnt. A közszolgálati rendszerünkben jelenleg kizárólag a közigazgatási szakvizsga szerepel a köztisztviselők/kormánytisztviselők számára kötelező vizsgaként, ezért a kiválasztás és az előmenetel a vizsgakövetelmények hiánya miatt nyitott, nincsenek egységes, a szakmai tudást és a kompetenciákat is mérő ellenőrző pontok. Erre tekintettel indokolt az alapvizsga visszaemelése a törvénybe.

Az alapvizsga ismételt bekerülése szükségessé teszi a vizsgarendszer összehangolását, erre tekintettel a módosítás a közigazgatási szakvizsga letételének feltételeként határozza meg – a korábbiaknak megfelelően – a közigazgatási alapvizsga meglétét. Továbbá a módosítás lehetőséget ad az OKV elnökének, hogy különösen indokolt esetben engedélyezheti a közigazgatási szakvizsga teljesítését közigazgatási szervnél szerzett kétéves gyakorlat hiányában is. Ezt a módosítást az támasztja alá, hogy a nagy szakmai tapasztalattal rendelkező köztisztviselő esetében nem indokolt a két éves idő kivárása a vizsga letételéhez. E § módosítja továbbá a közigazgatási szakvizsgára felkészítő tanfolyamon való részvétel kötelező jellegét, e rendelkezés elhagyásra kerül a Ktv.-ből.

A 7. és 10. §-hoz

A kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény vezetőkre, valamint ügykezelőkre vonatkozó rendelkezéseit pontosítja a közigazgatási alap- és szakvizsga rendelkezésekkel összefüggésben.

A 8. §-hoz

A szabályozás pontosítja az alapilletmény-eltérítésre vonatkozó szabályok alkalmazását a fővárosi és megyei kormányhivatalok vonatkozásában.

A 12. §-hoz

A fővárosi, megyei kormányhivatalok igazgatóinak kinevezéséhez szükséges képesítései előírásokat módosítja. Az új szabályozás alapján kinevezést kaphat a főiskolai vagy egyetemi közgazdász szakképesítéssel rendelkező személy is.

A 13. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

A 14. §-hoz

A politikai vezetők szabadságát 40 munkanapról húsz munkanapra mérsékeli a módosítás.

A 15. §-hoz

A Ktv. módosítás egy korábbi változását helyezi hatályon kívül, deregulációt szolgáló rendelkezés. Továbbá 2011. szeptember 1-jével hatályon kívül helyezi a közigazgatási versenyvizsgára vonatkozó rendelkezéseket.

A 16. §-hoz

Az alapvizsga kötelezettséghez kapcsolódó átmeneti szabályokat tartalmazza.

A 17. §-hoz

A köztisztviselők és a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvényi rendelkezések értelmében az alapilletmény-eltérítésről a hivatali szerv vezetője minden év január 31-ig dönt. Tekintettel azonban arra, hogy a fővárosi, megyei kormányhivatalok új költségvetési szerveként jöttek létre és a törvény által biztosított határidőig – január 31-ig – az elemi költségvetés készítése még csak folyamatban volt, a kormány megbízottak részére nem áll rendelkezésre elég információ ahhoz, hogy felelősséggel tudjanak kötelezettséget vállalni az alapilletmény-eltérítések tekintetében. Erre figyelemmel a módosítás április 30-ig ad lehetőséget az alapilletmény-eltérítés megállapítására e szervek esetében.